
Egil Aarvik:
SAMARBEID OG LIKEVERD

Ef – en fredsfaktor

Utdrag av stortingsrepresentant Egil Aarviks (Kr. F.) innlegg i utenriksdebatten i Stortinget 20.1. 1972:

Gjennom samarbeid

EF-landene har spilt en sentral rolle når det gjelder bestrebelsene på å skape varig avspenning i Europa og åpne veien for utvidet samarbeid østover. De har også understreket det ansvar som Europa har på grunn av sin økonomiske utvikling, industrielle styrke og levestandard, til å øke sin innsats for utviklingslandene. Dette er en politikk som Norge vil arbeide for å styrke ytterligere. Utviklingen innenfor det vest-europeiske samarbeid, i øst/vest-forholdet, i forholdet til USA og forholdet til utviklingslandene står ikke i

motsetning til hverandre. De har vist seg snarere å utfylle hverandre og gjensidig stimulere hverandre.

Samarbeidet har ikke sikte på noen maktpolitisk blokkdannelse. Det er ikke rettet mot andre stater. Det har som sin bakgrunn at de enkelte vest-europeiske land ikke kan løse sine problemer alene. Gjennom samarbeid mellom disse land skapes et politisk forum som gir grunnlag for internasjonal planlegging og for løsning av felles problemer.

Hovedelement i Kristelig Folkeparti

Dessuten ser jeg det slik at en utvikling som baserer seg på samarbeid og likeverd mellom nasjoner, i stedet for splittelse, nasjonal strid og stormaktsdominans, det er en utvikling som vi i Kristelig Folkeparti i alle år har prøvd å arbeide for. Tanken om en politikk, bygget på gjensidig tillit, forståelse og respekt — der gruppeegoismen kunne vike for fellesskap, medansvar og solidaritet — den tanken har fra første stund vært et av hovedelementene i

Kristelig Folkepartis idégrunnlag.

Problemene både i vår del av verden og i verden som helhet er av en slik størrelse at det simpelthen ikke finnes andre løsninger på dem enn samarbeidsløsninger. En utenrikspolitikk som ikke bygger på fellesskaps- og samarbeidsprinsippet, er en dårlig utenrikspolitikk og vil bare munne ut i ny splittelse, urett og stormaktsdominans.

Vi skal vise tillit

Nå vil vel alle være enige i at internasjonalt samarbeid er av det gode. Uenigheten begynner med spørsmålet om hvor forpliktende et slikt samarbeid skal være. I den pågående debatt om Norges forhold til Det europeiske Fellesskap hører vi ofte at selvfølgelig skal vi tilstrebe samarbeid i Europa. Det gjelder bare om å etablere samarbeidet slik at vi oppnår flest mulig av de økonomiske fordeler og færrest mulig av de økonomiske og politiske forpliktelser. Med en slik grunninnstilling er det man rekker hendene ut til

samarbeid — etter at man også har mistenkeliggjort samarbeidspartners motiver og framstillet Det europeiske Fellesskap som en trusel mot vår egen nasjonale eksistens.

Jeg er dypt uenig i en slik grunnholdning. Jeg mener at hvis Norge først skal delta i et europeisk samarbeid og finne sin plass og spille sin rolle i fremtidens Europa, så skal vi holde på vår verdighet, vise tillit og ikke stå og telle fingrene våre hver gang vi hilser på våre samarbeidspartnere.

Trygghet og lik rett for alle

Det er en vel kjent sak at et samarbeid lykkes bare i samme grad som det bygger på gjensidig tillit og med samme forpliktelser og rettigheter for alle parter. Et samarbeid der man sitter sammen og snakker om fellesskap og lojalitet, men samtidig prøver å være lur — og så etterpå går hver til sitt og gjør det som tjener ens egne interesser — et slikt samarbeid fører ikke fram. Er det ikke nettopp mangelen på gjensidig tillit og forpliktelse som så altfor ofte lammer De Forente Nasjoner? Også der snakkes det om samarbeid — og det være fjernt fra meg å si noe nedsettende om de bestrebelsene som gjøres, men mangelen er åpenbar: De store som de små reiser hjem hver til sitt og gjør akkurat det som passer dem ut fra deres egne nasjonale interesser. Det er nettopp dette som er den enkle forklaring på at FN ikke er den fredsfaktor den ellers kunne ha vært — og at det der-

for er nødvendig med regionale sikkerhets- og samarbeidssystemer.

Men nettopp dette er da også den enkle forklaring på at slike regionale samarbeidssystemer — som Det europeiske Fellesskap — *kan* være en fredsfaktor i verden. Her er det nemlig etablert et samarbeid som for alvor er forpliktende og som i realiteten er begynnelsen til en rettsstat på tvers av landegrenser — en rettsstat der alle, små og store, er like for loven.

Det er i en slik rettsorden vi innen vårt eget lands grenser har garantien for trygghet og lik rett for alle uten persons anseelse. Rettsstaten der land med lov bygges og der små som store må bøye seg for de lover som folket i fellesskap har gitt seg selv — denne rettsstat er kanskje det mest verdifulle vi i det hele tatt har oppnådd i vår demokratiske utvikling. Rettsstaten er demokratiets signatur.

Ja til Europa
er
Ja til trygghet

Utgitt av Europabevegelsen i Norge 1972.